

Consultatiereactie: Voorgestelde Verlenging van de Naturalisatieperiode van 5 naar 10 Jaar

Aan: Ministerie van Justitie en Veiligheid

Onderwerp: Feedback op het voorstel tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap

Hartelijk dank voor de mogelijkheid om te reageren op het wetsvoorstel dat de minimale verblijfsduur voor naturalisatie wil verlengen van **vijf naar tien jaar**. Hoewel ik het streven begrijp om de band tussen aanvragers en de Nederlandse samenleving te versterken, wil ik hierbij enkele zorgen en aanbevelingen onder de aandacht brengen.

1. Politieke Rechten en Democratische Participatie

Een verlenging van de naturalisatieperiode stelt het stemrecht bij nationale en Europese verkiezingen uit, evenals het recht om zich verkiesbaar te stellen. Dit ondermijnt het democratische principe van vertegenwoordiging voor langdurige inwoners die bijdragen aan de samenleving maar geen stem hebben.

- **Relevante EU-wetgeving:**

- *Artikel 22(1) VWEU*
- *Artikelen 39–40 EU-Handvest van de Grondrechten*
- *Artikel 10(3) VEU*

2. EU-Burgerschap en Vrij Verkeer

Nederlanderschap verleent toegang tot EU-burgerschapsrechten, waaronder vrij verkeer, consulaire bescherming en democratische participatie op EU-niveau. Een verlenging van de termijn stelt deze rechten onnodig uit.

- **Relevante EU-wetgeving:**

- *Artikel 20(2)(a) en Artikel 23 VWEU*
- *Artikel 46 EU-Handvest van de Grondrechten*

3. Juridische en Maatschappelijke Inclusie

Het voorstel vertraagt de toegang tot een Nederlands paspoort, de mogelijkheid om in bepaalde publieke functies te werken, en het automatisch verkrijgen van het Nederlanderschap voor kinderen die in het buitenland geboren zijn. Dit belemmert volledige maatschappelijke integratie.

- **Relevante EU-wetgeving:**

- *Richtlijn 2003/109/EG*

- *Artikel 45 VWEU*

4. Veiligheid en Stabiliteit

In tijden van crisis, zoals oorlog of onrust, hebben alleen burgers gegarandeerde consulaire bescherming en evacuatiehulp. Een verlenging van de naturalisatieperiode vergroot de kwetsbaarheid van langdurige inwoners die van deze bescherming uitgesloten kunnen worden.

- **Relevante EU-wetgeving:**
 - *Richtlijn (EU) 2015/637*
 - *Richtlijn (EU) 2019/997*
 - *Artikel 20(2)(c) en Artikel 23 VWEU*

5. Symbolische en Sociale Erkenning

Burgerschap is een formele erkenning van verbondenheid. Het verlengen van de termijn geeft het signaal dat zelfs langdurige, wettige inwoners niet echt welkom zijn. Dit kan sociale cohesie en integratie ondermijnen.

- **Relevante EU-wetgeving:**
 - *Richtlijn 2003/109/EG*
 - *Artikel 2 VEU*
 - *EU-Handvest van de Grondrechten*

6. Onevenredige Impact op Kwetsbare Groepen

Het voorstel kan kwetsbare groepen disproportioneel treffen:

- **Vluchtelingen en asielzoekers**, die al integratie-uitdagingen ervaren.
- **Inwoners met een laag inkomen**, die moeite kunnen hebben om aan verlengde eisen te voldoen.
- **Kinderen die in Nederland geboren en opgegroeid zijn**, die mogelijk staatloos blijven of uitgesloten worden van volledige participatie.

Dit roept zorgen op onder **Artikel 21 EU-Handvest** (non-discriminatie) en **Artikel 24** (rechten van het kind).

7. Risico op Juridische Fragmentatie binnen het Koninkrijk

Het voorstel geldt voor alle delen van het Koninkrijk der Nederlanden, inclusief **Curaçao, Aruba, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba**. Integratiepaden en toegang tot

voorzieningen verschillen echter aanzienlijk per regio, wat kan leiden tot ongelijke behandeling.

8. Gebrek aan Bewijs voor Effectiviteit

Er is weinig empirisch bewijs dat langere verblijfsvereisten leiden tot sterkere integratie. Integendeel, onderzoek in Europa toont aan dat **vroegtijdige toegang tot burgerschap** juist burgerparticipatie, economische betrokkenheid en sociale cohesie bevordert.

Conclusie en Aanbeveling

Ik verzoek het kabinet dringend om dit voorstel te heroverwegen. De huidige termijn van vijf jaar is al in lijn met EU-normen en biedt een gebalanceerd kader voor integratie. Een verlenging tot tien jaar creëert onnodige barrières, stelt rechten uit en ondermijnt de inclusieve waarden die ten grondslag liggen aan het Nederlandse en Europese burgerschap.

In plaats daarvan stel ik voor te investeren in:

- **Integratieprogramma's**
- **Taal- en burgerschapseducatie**
- **Initiatieven voor maatschappelijke betrokkenheid**

Deze maatregelen zijn effectiever in het bevorderen van duurzame verbondenheid dan het simpelweg verlengen van de termijn.

Hartelijk dank voor het in overweging nemen van deze feedback.